

รถ(ลด)มลพิษ...เริ่มที่คุณ

ปัญ หมายมลพิษทางอากาศกับกรุงเทพมหานคร จะเป็นเรื่องที่แยกกันไม่ออก โดยเฉพาะเมื่อปริมาณรถยนต์เพิ่มขึ้นอย่างมากในแต่ละปี ฝุ่นละอองที่เกิดจากเขม่าควันของรถยนต์จึงกลายเป็นสาเหตุหลักของปัญหามลพิษทางอากาศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และวิธีที่จะทำให้อากาศดีขึ้นได้นั้นลดน้อยลงหรือหมดไปจากกรุงเทพฯ ของเรานั้น จึงอยู่ที่ผู้ใช้รถทุกคนที่ต้องร่วมมือร่วมใจกัน

ฝุ่นละอองซึ่งเป็นสารมลพิษหลัก ๆ ของกรุงเทพมหานครนั้น เกิดจากเขม่าควันที่เกิดมาจากรถยนต์ดีเซล ซึ่งในอดีตมีควันขาวในรถจักรยานยนต์เป็นสาเหตุหนึ่งด้วย แต่ระยะหลังควันขาวจากรถจักรยานยนต์เริ่มหมดไป เพราะรถจักรยานยนต์เริ่มเปลี่ยนจากระบบ 2 จังหวะมาเป็น 4 จังหวะมากขึ้น ซึ่งก็เป็นผลมาจากการที่ได้กำหนดมาตรฐานของทางราชการที่ได้กำหนดออกไปให้ปฏิบัติกันเอง ทำให้ผู้ผลิตรถจักรยานยนต์หันมาผลิตเป็นระบบ 4 จังหวะแทน

สำหรับปัญหาด้านเหตุของฝุ่นละอองในกรุงเทพมหานครที่เกิดขึ้นหลัก ๆ นั้นมีที่มาหลายสาเหตุ แต่ปัญหาหลัก ๆ นั้นมาจากรถยนต์ โดยเฉพาะเครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งเป็นต้นเหตุสำคัญที่ยังแก้ไขไม่ได้ทั้งหมด โดยเฉพาะรถโดยสารประจำทาง รถบรรทุกขนาดใหญ่และขนาดเล็ก รวมไปถึงรถกระบะ รถตู้ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลเป็นหลัก โดยต้องยอมรับว่าเครื่องยนต์ดีเซลนั้นมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับรถยนต์บรรทุกน้ำหนักได้ดี ที่สำคัญให้กำลังจุลลามากกว่าเครื่องยนต์เบนซิน นอกจากนี้ยังมีราคาประหยัด ทำให้มีการใช้กันแพร่หลายในภาคของการขนส่ง โดยในขณะนี้ได้ถูกนำมาขังรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ซึ่งในขณะนี้ไม่ได้หมายความว่าน้ำมันดีเซลไม่ดี หากแต่ขึ้นอยู่กับคนใช้รถขาดความรับผิดชอบในการดูแลรักษาเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์มากกว่า ซึ่งเทคโนโลยีทางด้านเครื่องยนต์ดีเซลในรถยนต์ขนาดเล็กนั้นได้พัฒนาไปมาก โดยเฉพาะเห็นได้จากการที่ในยุโรปเริ่มนำรถยนต์ดีเซลมาใช้กันมากขึ้น ซึ่งเทียบเท่ากับคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้นในน้ำมันดีเซลนั้นน้อยกว่าน้ำมันเบนซิน

ผลกระทบจากมลพิษที่เกิดขึ้นโดยมีฝุ่นละอองเป็นตัวหลักนั้น ส่วนใหญ่ผู้ที่ได้รับผลกระทบมักอยู่ในช่วงถนนแคบ ๆ มีบ้านเรือนสร้างติดริมถนนมาก ทำให้เหมือนกับช่องแคบ หรือช่องภูเขา ซึ่งลมที่จะพัดเข้ามาเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้มีน้อย ประกอบกับบนพื้นผิวจราจรบริเวณนั้นมีรถแออัด โดยสามารถแบ่งระดับการรับมลพิษแบบไม่เป็นทางการได้ 3 ระดับคือ 1.ระยะริมถนนที่มีตึกแถวสร้างอาศัยอยู่หนาแน่น จะได้รับมลพิษในปริมาณค่อนข้างมาก 2.ระยะลี้กจากถนนเข้าไป 30-40 เมตร จะได้รับน้อยกว่าในระยะแรก และ 3.ระยะห่างไกลจากถนนประเภทบ้านเดี่ยว ซึ่งอยู่ตามชานเมืองมักไม่ค่อยได้รับผลกระทบมากนัก

ฝุ่นละอองที่เป็นควันดำนั้น เป็นผงเขม่าเล็ก ๆ ที่บดบังการมองเห็นและสกปรก แต่เชื่อหรือไม่ว่าฝุ่นละอองขนาดเล็กรุ่นเอง ที่เข้าสู่ระบบทางเดินหายใจของมนุษย์แม้เพียงครั้งเดียว ก็สามารถผ่านเข้าไปถึงปอดชั้นล่าง เกิดการสะสมทำให้เป็นโรคมะเร็งปอด และหากได้รับในปริมาณมากหรือในช่วงระยะเวลาาน ทำให้เป็นโรคมะเร็งปอด และหลอดลมอักเสบได้ นอกจากนั้นควันดำจะมีอันตรายต่อร่างกายของมนุษย์ดังที่กล่าวแล้ว ควันดำยังทำร้ายเครื่องยนต์ของรถคันโปรดของท่านอีกด้วย เช่น ทำให้เปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ลดลง สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง และอายุการใช้งานของเครื่องยนต์ยังสั้นลงอีกด้วย

และจากผลร้ายที่มีสาเหตุมาจากควันดำที่เกิดขึ้นนี้เอง จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร กองบังคับการตำรวจจราจร และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ได้ร่วมกันหามาตรการในการปกป้องปอดของคนเมือง ผ่านมาตรการตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้รถยนต์ควันดำ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการทั่วกรุงเทพมหานครไปแล้วตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ซึ่งจากผลกราดำเนินโครงการนำร่องบนถนนตากสินเป็นระยะเวลา 3

เดือน พบว่าจำนวนรถยนต์ที่มีควันดำและถูกห้ามใช้ถึง 321 คัน จากจำนวนรถที่ถูกเรียกตรวจ 631 คัน หรือประมาณร้อยละ 51

ความสำเร็จของโครงการนี้คงไม่ใช่แค่จำนวนรถยนต์ที่ถูกห้ามมีจำนวนมากเท่านั้น แต่เป็นโครงการที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ใช้รถหันมาให้ความสำคัญในการดูแลรักษาสภาพเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพที่ดี ไม่ก่อให้เกิดมลพิษแก่ท้องถนน หากตั้งใจช่วยกันแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการตรวจรักษาสภาพเครื่องยนต์โดยแวะไปตรวจได้ที่สถานบริการลดมลพิษ “คลินิกไอเสีย” ที่กรมควบคุมมลพิษดำเนินการหรือการช่วยแจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นรถยนต์ควันดำโทร. 1650 เพียงเท่านี้จำนวนรถที่เพิ่มขึ้นแต่ละปีก็ดูน่ากลัวนั้น ก็จะไม่เป็นสาเหตุของมลพิษให้กรุงเทพฯ ของเราก็คงต่อไป.

จิรา จิราลิต เรียบเรียง/กรมควบคุมมลพิษ ข้อมูล